

Støy - det glemte miljøproblemet

Odd Einar Dørum, styreleder Støyforeningen 1991-92, skriver om utfordringene og foreningens innsats.

side

Kjell Dahle ny styreleder

Etter åtte år med kollektivt lederskap har Støyforeningen fått ny styreleder. Intervju med Kjell Dahle på

side 2

Kommunestyrekandidat? Bli medlem.

Er du selv eller noen du kjenner både medlem av Støyforeningen og listekandidat foran høstens valg? Gi oss beskjed! Navn på gamle og nye støttespillere som står på valglister, legges ut på våre hjemmesider. De av våre «støyambassadører» som velges inn, tilbyr vi løpende oppdatering om aktuelle støysaker i kommunene.

Denne utgaven av Støymåler'n sendes førstekandidatene på alle de landsdekkende partienes kommune- og fylkestingslister. Som i Europa for øvrig er støy det lokale miljø- og helseproblemet som rammer flest i Norge. For samfunnet er det kostbart. Vi oppfordrer til medlemskap. Se også www.stoyforeningen.no

16. september: 40-ÅRSJUBILEUM

Støyforeningen er 40 år i år, og alle medlemmer inviteres til jubileumsarrangement i Oslo på selve stiftelsesdatoen den 16. september kl. 16.00. For å være sikret plass bør du melde din interesse før 25. juli.

Påmelding: tlf 22 20 07 20 eller mac@stoyforeningen.no

Støy på kommune- politikernes bord

Statlige myndigheter delegerer mer ansvar for støy til kommunene. Dette underbygges også av Planlovutvalgets siste rapport (NOU 2003:14) som slår fast at støy blir et stadig viktigere tema i plansammenheng. Åmot kommune

har gått foran ved å innarbeide støykrav i kommuneplanen med plan- og bygningsloven som verktøy. Kommuneplanen inneholder støysoner og retningslinjer som brukes i reguleringsplaner.

Se side 3 og bilaget

HEATHROW FLYPLASS:

Kampen fortsetter

8. juli falt dommen i ankesaken i Den europeiske menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg. Støypagede naboer til Heathrow flyplass fikk i 2001 medhold i at flyplassen må holde nattestengt.

Skuffelsen er til å ta og føle på når menneskerettighetsdomstolen med tolv mot fem stemmer nå tar anken fra den britiske regjeringen til følge.

Menneskerettighetsdomstolen har med denne avgjørelsen sendt saken tilbake til de britiske rettsaler og vi vil fortsette kampen der, sier Michael Stott i HACAN (Heathrow Association for the Control of Aircraft Noise, www.hacan.org.uk)

Vi er overbevist om at vi med all den støtte vi har fått fra vanlige mennesker så vel som politikere vil vinne retten til anstendig nattesøvn uforstyrret av støyende fly over hodet. HACAN er med sine 20 000 medlemmer kanskje verdens største støyorganisasjon.

Mer om saken på www.stoyforeningen.no

Intervju med Kjell Dahle, styreleder i Støyforeningen

Folk mot støy

- Det er mulig å redusere støyplagen i Norge med 25 prosent innen 2010, hvis det er politisk vilje til det. Men foreløpig har det nasjonale støymålet ikke blitt fulgt opp med tilstrekkelige virkemidler, sier Kjell Dahle. Han er nylig valgt leder i Støyforeningen i jubileumsåret.

Støy i lokalpolitikken

«Skal du få noe gjort må du gå til kommunene», sa en ansatt i Statskonsult.

Dette er en god bekreftelse på at de valg Støyforeningen har gjort gjennom årene ved å satse på kommunale etater har vært riktige. Informasjon og råd fra Støyforeningen har gått til kommunale etater innen helse og teknisk/plan.

Når det glipper i mange kommuner, er det ofte dårlig kommunikasjon etater imellom og til politikerne, som er årsaken. Derfor bidrar Støyforeningen til årets valgkamp med å sende denne utgaven av Støymåler'n til førstekandidatene på alle landsdekkende partiers kommune- og fylkestingslister.

Åmot kommune viser vei med sin innarbeidelse av støykrav i kommunens planlegging. "Åmot-modellen" som presenteres i eget bilag, har godt grunnlag i gjeldende plan- og bygningslov.

Med forslaget til ny plan- og bygningslov får kommunene enda bedre hjemmel til å mobilisere lokalpolitikkerne til å ta støyansvar. Også SFTs forslag til nye planretningslinjer støtter opp om denne utviklingen.

Da vil det være desto tristere om Åmot kommune - etter å ha fulgt alle spilleregler som statlige myndigheter har fastsatt og holdt seg til samarbeidsavtaler inngått med Forsvarsbygg - likevel ikke blir respektert av sentrale myndigheter. Miljøverndepartementet behandler i disse dager Forsvarsbyggs innsigelse mot støybestemmelsene i den første lokale reguleringsplanen for Regionfelt Østlandet i Åmot.

«Dersom innsigelsen blir tatt til følge, får staten ta over planarbeidet selv», sier Åmotordfører Per L. Gundersen (Ap).

Åmot kommune har hatt ryggrad og går i så fall ned med flagget til topps. For Forsvaret vil det være en pyrrhosseier - de ønsker fortsatt opphold i kommunen. Nederlag blir det også for Åmots innbyggere, lokaldemokratiet og for den positive utviklingen som ellers kan øynes på støyfronten.

AV TORLEIF JOHNSEN
Redaktør for Støymåler'n.

16. september 2003 er det 40 år siden foreningen ble stiftet, da under navnet Norsk Forening mot Støyp-lager. Sosialantropolog og psykolog Jan Brøgger sr. var en av initiativtakerne. Senere har en rekke sterke navn både fra fagmiljøer, politikk og samfunnsliv hatt tillitsverv i Støyforeningen. Kjell Dahle står derfor i en solid tradisjon når han nå aksler ledervervet i foreningen.

Den nye lederen ønsker imidlertid å ha hovedfokus på fremtiden. Som forskende statsviter har Kjell Dahle vært engasjert i framtidsstudier. Han har vært utredningsleder i Prosjekt Alternativ Framtid og han har skrevet boken "Forsøk for forandring? Alternative veier til et bærekraftig samfunn".

- Støyforeningen var inne i bildet da det nasjonale støymålet ble utformet. Nå må vi være pådriver og vaktbikkje for at det ikke bare blir en luftig framtidsvisjon. Det sies ofte at politikk er det muligste kunst. Utfordringen nå blir å gjøre det nødvendige mulig. Signaler om at kommunene skal få et større ansvar for støysaker må følges opp med nødvendige økonomiske ressurser, støyfaglig kompetanse og politisk vilje til å prioritere dette, poengterer Kjell Dahle.

At kommunene kan gjøre en innsats, mener han Åmot med Regionfelt Østlandet er et godt eksempel på.

Men det forutsetter at kommunene får anledning til å engasjere egne støyeksperter. Ofte er det slik at utbyggerne sitter på ekspertisen.

I neste omgang må kommunenes syn tas på alvor av staten. Åmot ble holdt for narr.

Støyforeningens nye leder beskrives som visjonær og jordnær. Framtidsvisjonene skal også settes ut i livet. Kjell Dahle har en imponerende merittliste å vise til. Han har bred organisasjonserfaring fra politikken og miljøbevegelsen, har pressebakgrunn og har skrevet bøker.

- Det begynte med et sterkt miljøengasjement i tidlige ungdomsår. For meg er det viktig å se støy i et større miljøperspektiv. Når man spør folk, er støy klart et stort problem for svært mange. Dessverre har støy ikke blitt tatt nok på alvor verken av myndigheter og kanskje har heller ikke folk flest. Som styreleder i Støyforeningen ønsker jeg å sette spesielt samferdselsstøy på dagsorden. Det er viktig at samferdselsetatene og Samferdselsdepartementet engasjeres sterkere.

Kjell Dahle er også opptatt av folks bomiljø. Mange har så mye støy utenfor boligen at det forstyrrer nattesøvnen. Selv har han gjort et meget bevisst boligvalg - sentralt og stille. Han er også opptatt av at det finnes stille soner i byene og at friområder ikke blir støyforurenset.

Kjell Dahle er oppvokst i Stavanger og Sandnes. Cand.polit. med statsvitenskap hovedfag fra Universitetet i Oslo. Aktiv i studentpolitikken og i miljøbevegelsen. Yrkeserfaring blant annet som prosjektleder i Stiftelsen Idebanken, utredningsleder i Prosjekt Alternativ Framtid, sjefredaktør i Senterpressens Osloredaksjon og generalsekretær i Senterpartiet.

Støymåler'n

NYHETSREVE FOR NORSK FORENING MOT STØY

Adresse: Storgata 45, 0182 Oslo
Telefon: 22 20 07 20
E-post: post@stoyforeningen.no
Nettside: www.stoyforeningen.no
Red./adm.: Torleif Johnsen, Anne-Marie Astad
Redaksjon avsluttet 8.juli 2003
Medlemskonto: 0537 0644 278

**Norsk
forening
mot støy**
WWW.STOYFORENINGEN.NO

PLANLOVUTVALGETS ARBEID

- forholdet til støy

Planlovutvalget har i begge sine utredninger om kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven (NOU 2001:7 og NOU 2003:14) tatt opp forholdet til støy. I NOU 2001:7 slår utvalget fast at støy blir et stadig viktigere tema i plansammenheng, og at lokale forurensningssspørsmål i større grad bør reguleres gjennom plan- og bygningsloven.

Planlovutvalget gjengir her også innspill fra forurensningsmyndighetene selv (dvs. SFT) som gir uttrykk for at de ønsker at forholdet til forurensning, og da spesielt støy, løses gjennom plan etter plan- og bygningsloven. Det sies bl.a.:

“Som nevnt ovenfor er forurensning bare tillatt dersom det finnes et særlig rettsgrunnlag for det. For å slippe behandling av et stort antall enkelt saker etter forurensningsloven bør en vurdere om plan etter plan- og bygningsloven i større grad kan brukes som direkte grunnlag for regulering av forurensning. Støy og luftkvalitet peker seg ut som to forurensningsproblemer som kan være nærliggende å forebygge ved hjelp av planlovgivningen.”

Som en kommentar til disse innspillene uttaler Planlovutvalget:

“Utvalget ser det som svært viktig at det blir en god kopling mellom planleggingen etter plan- og bygningsloven og forurensningslovgivningen. Utvalget mener det er naturlig å foreta en bred gjennomgang av dette feltet i neste omgang, blant annet med sikte på å kople saksbehandling etter de to regelsettene og i større grad å kunne regulere lokale forurensningsspørsmål gjennom plan- og bygningsloven. Herunder vil

utvalget vurdere spørsmålet om delegering til kommunene i forurensingssaker bør knyttes til plan- og bygningsloven.”

Dette er for en del fulgt opp i Planlovutvalgets innstilling 2003:14. Mest konkret kommer dette til uttrykk i forslag til §§ 9-9 og 11-5 i ny plan- og bygningslov som fastslår at det i kommunens arealplaner kan «fastsettes mål for miljøkvalitet» (§ 9-9 andre ledd) og «grenseverdier for tillatt forurensning og andre krav til miljøkvalitet» (§ 11-5 nr 3).

I tillegg foreslår Planlovutvalget at det presiseres i forurensningsloven § 11 at tillatelse til forurensning kan gis direkte gjennom plan etter plan- og bygningsloven. Planlovutvalget uttaler om dette:

“Utvalget mener det ligger en betydelig mulighet for både å forebygge forurensning på en bedre måte, forenkle reguleringen av forurensning og styrke plansystemet i plan- og bygningsloven, ved å legge inn nye muligheter for regulering av forurensning som del av planer etter plan- og bygningsloven. Utvalget ser det som ønskelig at det kan settes miljømål i planene og stilles forurensningsmessige krav til en ny virksomhet i forbindelse med plan for virksomheten. Dermed kan særskilt utslipps-

Planlovutvalget leverte sin utredning (NOU 2003:14) om kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven like før sommerferien. Utredningen sendes nå ut på høring med svarfrist 1. desember.

tillatelse etter forurensningsloven i mange tilfelle falle bort og i stedet «bygges inn» i planvedtaket. I større forurensingssaker bør utslipps-tillatelse etter forurensningsloven fortsatt være ordningen. Men også i disse sakene kan det være naturlig å slå sammen saksbehandlingen etter forurensningsloven og planbehandling etter plan- og bygningsloven, herunder konsekvensutredningen.”

Planlovutvalget peker videre på at det i et slikt system kan oppstå uklarheter med hensyn på hvilken myndighet (dvs saklig kompetanse) planmyndighetene har i forhold til forurensningsmyndighetene, men går ikke inn på hvordan denne myndigheten bør fordeles. Dette er noe utvalget mener må vurderes nærmere i videre arbeid med lovrevisjonen.

Med dette nummeret av Støymåler'n følger et bilag om Åmot kommune og Regionfelt Østlandet. Kommunen har gått nye veier med å innarbeide støykrav i kommuneplanen med plan- og bygningsloven som verktøy. Prosjektleder Finn Nygård (bildet) ved plankontoret forteller hvordan de har jobbet med de store utfordringene, ikke minst når det gjelder støy, som følger med etableringen av Regionfelt Østlandet.

Odd Einar Dørum:

Støy er dessverre blitt det glemte miljøproblemet i Norge. Støyplager av ulik art rammer en stor andel av Norges befolkning. Støyen gir mistrivsel, irritasjon, søvnløshet og redusert helsetilstand. Fortsatt er kampen mot støy viet mindre oppmerksomhet enn andre miljøutfordringer, og mindre enn den fortjener. Å endre dette er en viktig utfordring og Norsk forening mot støy er en svært viktig aktør i denne kampen.

Støy – det glemte

MILJØPROBLEMET

Støy er et av de store gjenværende miljøproblemene som rammer flest mennesker i Norge. De ulike norske miljøorganenes store oversikt "Miljøstatus i Norge" gir blant annet oppdatert oversikt over støyplager. Om lag 1,7 millioner mennesker er utsatt for et høyt støynivå ved boligen sin. Bortimot en halv million av disse er mye eller sterkt plaget.

Støy er ikke bare sjenerende. Det kan være direkte helseskadelig. Ved høye nivåer kan støyen føre til hørselsskade. Opplevelse av å bli forstyrret under hvile og avkobling, i samtale, under lytting til radio og TV eller i en arbeidssituasjon, bidrar til redusert velvære og mistrivsel og påvirker derfor folks adferd og helse-tilstand. Langvarig irritasjon over støy kan også påvirke utvikling av sykdom. Stress på grunn av støyplager kan være en medvirkende årsak til forskjellige helseplager, for eksempel muskelspenninger og

muskelsmerter, som er svært vanlige årsaker til sykmelding og uførhet.

Så mye som 5 prosent av befolkningen har problemer med søvnen på grunn av støy. Støy griper inn i søvnmønsteret og påvirker søvnen i retning av lettere søvn og våkenhet. Vi klarer ikke å venne oss fullstendig til støy under søvn selv etter å ha vært utsatt for det i flere år. Konsekvensene av forstyrret søvn er tretthet, nedsatt velvære og yteevne dagen etter og økt risiko for ulykker. De mange plagene støyen gir krever styrket innsats.

Arbeidet mot støy har fulgt meg gjennom et langt liv i politikk og organisasjonsliv, og jeg har fulgt Norsk forening mot støy nært i mange år. Blant annet som styreleder arbeidet jeg tett med foreningens faste sekretær Mutt Aiello, og hadde stor glede av samarbeidet med henne. Hun gjorde en stor

innsats for organisasjonen gjennom mange år. Jeg fikk også gleden av å være saksordfører da Stortinget behandlet støymeldingen i 1978, igjen i godt samarbeid med Mutt og foreningen.

Som medlem av bydelsutvalget på Ullern fikk jeg erfaring med hvordan kommunehelseloven kunne brukes for å redusere støyproblemene. Jeg arbeidet også med problemstillingen da jeg satt i samferdsels- og miljøkomiteen i Oslo bystyre. Som samferdselsminister prøvde jeg igjen å gjøre en innsats for å redusere støyplagene, blant annet med tiltak for å redusere støyen i Groruddalen gjennom ekstra støyisolering for jernbane og vei.

Kampen mot støyplager bør få høyere prioritet i miljøvernarbeidet. Retten til fravær av skadelig og irriterende støy bør være like selvfølgelig som retten til ren luft og rent vann. Dessverre regnes støyplagene

ofte ikke som like alvorlige av alle. Alvoret vises imidlertid klart i tallene fra blant annet Miljøstatus om at en stor andel av Norges befolkning i større eller mindre grad er plaget av støy. Det handler om menneskers trivsel, helse og velvære. Sterkere prioritet i arbeidet mot støy vil være et bidrag til bedre helse og økt livskvalitet.

Utfordringene når det gjelder støyplager er store, men det er også mulighetene. Det er viktig å bruke virkemidler som påkaller oppmerksomhet og som gir viktige verdisignaler. Bruk av ny teknologi og produktutvikling, regulatoriske virkemidler og støyskjerming er noen av disse.

Heldigvis er det også en positiv utvikling. I Stortingsmeldingen om Bedre miljø i byer og tettsteder kommer Regjeringen med tiltak for å redusere støynivået. Det dreier seg blant annet om å ta i bruk virkemidler som stimulerer til økt bruk av støysvake kjøretøy, vegdekker og bildekk, redusert støy i bygge- og anleggsindustrien, begrense støy fra tog og annen kollektivtrafikk, samarbeide med importører og produsenter for å øke tilbud og etterspørsel etter mer støysvake produkter, og delta aktivt i internasjonalt forsknings- og utviklingsarbeid.

Videre styrkes regelverket på støyområdet og praktiseringen av dette, blant annet gjennom å forbedre plan- og bygningsloven og plansystemet som det primære støyforebyggende verktøyet, innføre ny forskrift om miljørettet helsevern etter kommunehelsetjenesteloven, revi-

dere grenseverdiforskriften på støy, etablere felles støyretningslinjer og vurdere konsesjonsbehandling av eksisterende skytebaner. Det nasjonale målet for støy legges også til grunn i Nasjonal transportplan (NTP), det inviteres til etablering av pilotprosjekter for utprøving av miljøsoner i noen byer, inkl. utvikling av stille områder og gjennomføring av tiltak for å redusere støyplager. Kompetanse, forskning og modellutvikling innen støyfeltet styrkes, og det foretas oppryggingstiltak i de mest støyrammede områdene.

For kort tid siden, 1. juli i år, kom den nye forskriften om miljørettet helsevern i kommunene som erstatter de aller fleste av de gamle forskriftene. Forskriften slår fast at det skal tilstrebes et lavest mulig støynivå. Støy og vibrasjoner skal ikke medføre helsemessig ulempe eller overskride helsemessig forsvarlig nivå. Oslo har allerede en god forskrift som beholdes når det nye regelverket innføres.

SFT har satt i gang et stort prosjekt med oversikt over støyplager og i Oslo har kommunen opprettet en egen støydatabase som inneholder informasjon om støyutsatte bygninger og boenheter i Oslo, som blant annet beregner trafikkstøy for utsatte adresser langs trafikkerte veger. Helsevernetaten kartlegger også lydnivået ved for skjellige typer underholdning som lydnivå innendørs og utendørs i lokaler og publikumsområder for kino, konserter, diskoteker og lignende. Utviklingen er også positiv.

«Støymåler'n» har i jubileumsåret bedt markante personer som har vært med på å stake ut kursen for Norsk forening mot støy om å skrive sin historie og reflektere over utviklingen. De to foregående bidragene var ved Jan Brøgger og Bjørn Dirdal.

ODD EINAR DØRUM

Justisminister Odd Einar Dørum (f.1943) var Støyforeningens leder i 1991 - 92. Som nyvalgt stortingsrepresentant høsten 1977 ble Dørum i 1978 saksordfører for Stortingsmelding 50 (1976-77) *Tiltak mot støy*. Med seg i kommunal- og miljøkomiteen hadde han blant andre senere miljøvernminister Thorbjørn Berntsen. Gro Harlem Brundtland var miljøvernministeren som fremmet stortingsmeldingen. Støymeldingen og komiteens arbeid med den var framtidsrettet og tok støyforurensningen alvorlig.

Odd Einar Dørum var aktivt med i Mardøla-aksjonen i 1970. Under Altastriden ti år senere var han altså stortingsrepresentant og arbeidet for en ny stortingsbehandling. Dørum var motstander av politiaksjonene i Alta, og stemte mot å sende politi til Alta før høyesterettsdom var falt. Politiaksjonen ble beordret av daværende justisminister. Skjebnen er slik at Odd Einar Dørum nå er landets justisminister og kan få det avgjørende ordet om politiet skal settes inn mot natur- og lydlandskapsvernerne i Åmot.

Jeg vil benytte denne anledningen til å takke for det gode samarbeidet jeg har hatt med Norsk forening mot støy i en årrekke. Foreningen har gjort en stor innsats gjennom 40 år, og jeg vil ønske foreningen hjertelig til lykke i arbeidet videre.

Kommunene får røde og gule støysoner

SFT har utarbeidet forslag til retningslinjer for arealbruken i støyutsatte områder. Forslaget ble oversendt Miljøverndepartementet i juni.

Støykildene som omfattes av retningslinjene er vei, jernbane, sporvei, flyplasser, industribedrifter, havner og terminaler, skytebaner for lette våpen, motorsport, øvingsbaner og vindmøller.

Ved at kommunene fastsetter gule og røde støysoner, skal utsatte områder rundt eksisterende støykilder synliggjøres. På denne måten kan man unngå framtidige støyproblemer ved at f.eks. støyfølsom virksomhet som skoler og sykehjem ikke blir lagt i rød sone. Dessuten foreslås klare støygrenser for etablering av nye støykilder slik at disse lokaliseres og utformes med tanke på å hindre støyplager.

Retningslinjene skal erstatte en rekke tidligere retningslinjer og rundskriv. Det er et omfattende arbeid SFT har gjort sammen med blant andre transportdirektoratene, Forsvarsbygg og Prosessindustriens landsforening.

Forslaget er basert på gjeldende plan- og bygningslov, men passer også bra med den modellen planlovutvalget har foreslått om «hensynssoner», sier Gunnar Bratheim i SFT. Planlovutvalgets utkast er i tråd med hva SFT har tenkt om arealbruk i støyutsatte områder.

Direktoratet for naturforvaltning er blant dem som ikke har deltatt i det forberedende arbeidet. Likevel gis det i forslaget plass til anbefalte støygrenser for blant annet friluftsområder.

Det er ventet at Miljøverndepartementet/SFT vil sende forslag til retningslinjer til høring i løpet av høsten.

Norsk forening mot støy takker sine støttespillere:

REDUSER STØYEN

UNNGÅ BRÅKI

SPECIAL PRODUKTER SØR

38 01 55 94, post@spesialprodukter.no, www.produkter.no

KAEFER
ISOLERINGSTEKNIKK A/S

Boks 544 Høyden, 1522 Moss
Telefon 69 26 70 00 Faks 69 25 48 00
E-post: kaefer@kaefer.no www.kaefer.no

STØY?

Ikke noe problem. Kontakt oss og vi løser ditt problem.
Ring oss for kursinformasjon.

Brüel & Kjær

Brüel & Kjær Norge AS Tlf: 66 77 11 55
Postboks 80, 1371 Asker Faks: 66 77 11 50
e-post: akustikk@bksv.no web: www.bksv.no

Lyd- og støymålere for alle behov!

Postboks 24, 3421 Lierskogen www.norsonic.no
Tlf 32 85 89 00 Faks 32 85 22 08 info@norsonic.no

Kan bestilles på www.stoyforeningen.no :

For informasjon se www.soundear.dk

SoundEar®

- Se hvor høy støyen er

Brekke & Strand akustikk as

Alle konsulenttjenester innen:

- akustikk for bygg
- samferdsel og industri
- rådgivning
- kartlegging
- overvåkning
- målinger
- prosjektering

Hovfaret 17, 0275 Oslo firmapost@ba-akustikk.no
tlf: 24 12 64 40 www.bs-akustikk.no

Statkraft Grøner

Akustikk - støy - vibrasjon
Fornebuveien 11, postboks 400, 1327 Lysaker
telefon 67 12 80 00 faks 67 12 58 40
e-post jaa@statkraftgroner.no

MULTICONSULT har ett av Norges største og ledende fagmiljøer innen akustikk, støy og vibrasjoner.

TJENESTER:

- ✓ Støy og vibrasjoner fra samferdsel og industri/offshore
- ✓ Bygningsakustikk
- ✓ Elektroakustikk
- ✓ Lydmålinger
- ✓ Kurs og foredrag

tlf: 22 51 50 00 e-post: so@multiconsult.no www.akustikk.com

TRULS GJESTLAND (forsker, SINTEF): Støyfaglig uenighet sterkt overdrevet

Jeg har lest siste utgave av Støymåler'n, og stiller meg sterkt kritisk til referatet fra Støyforeningens diskusjonsmøte om Regionfelt Østlandet (RØ) i Oslo i mars. Igjen forsøker man å gi inntrykk av at det er faglig uenighet om den vurderingsmetode som er benyttet.

Ett eksempel, sitat: «Nye metoder..må gjennom en grundig høringsprosess og en bred faglig drøfting.» Jeg vil fortsatt hevde at det er knapt en eneste metode innen støyforvaltningen som er så gjennomarbeidet faglig som nettopp det vi har benyttet i RØ-utredningen. Alt er basert på internasjonale standarder som er fremkommet gjennom en lang og møysommelig prosess i internasjonale fagmiljø, og som **Norge har sluttet seg til**. Metodene har altså vært ute på høring!

Jeg registrerte heller ingen innsigelser fra de tilstedeværende akustikere mot det metodiske. De eneste punktene det er uenighet om er hva som skal velges av grenseverdier. Men dette har ikke noe med faglig uenighet å gjøre. Det er snakk om hvilken miljøkvalitet som skal velges.

Og heller ikke her er uenigheten særlig stor. Forsvarsbygg (FB) har valgt 10 % sannsynlighet for vekking som kriterium. Det gir 70 dBA utendørs med åpent vindu.

Eyjolf Osmundsen snakket varmt om «søvnreaksjon» som kriterium, og viste til gjeldende regler i byggeforskriftene. De fastsetter et innendørsnivå på 45 dBA (med lukket vindu). Det skulle bli altså bli omkring 70 dB utendørs!!!

Det eneste punktet det er reell faglig uenighet om er hvordan man skal vurdere virkningen av lavfrekvent støy fra kjøring med panservogn, det vil si hvilken «straff» som skal legges til disse støynivåene. Mine motstandere hadde ingen konkrete resultat å vise til, men argumenterte sterkt for at de vurderingene vi hadde gjort var gale. (De kunne imidlertid ikke si hva som skulle være riktig, og føre «bevis» for at deres syn var riktig)

Jeg viste at denne diskusjonen var irrelevant. Selv med et straffetillegg på 20 dB (ren impuls har bare 12 dB) vil dette ikke påvirke totalbildet. Jeg viste også at konturen 50 dB LC, som Jan From var en varm talsmann for, ga omtrent samme resultat som det kriteriet Forsvarsbygg har benyttet. Det er fortsatt bare noen få hus ved Østre Æra hvor man får problemer.

Det er greit at BIORØ (Berørtes interesseorganisasjon) driver part-sinnlegg, men jeg hadde forventet en litt større saklighet fra Støyforeningen. Et godt poeng som burde vært referert, er at et (eller muligens to) hus i området får nivåer over 55 dBA. Det er det nivået som over 1 million nordmenn daglig utsettes for i form av vegtrafikkstøy. Det sier litt om hvilket omfang av en «miljøkatastrofe» som regionfeltet vil medføre. Men slike opplysninger vil vel ødelegge for den ensidige svartmalingen det legges opp til.

NY FORSKRIFT OM MILJØRETTET HELSEVERN: Fra kontroll til samarbeid

Forskriften ble innført 1. juli, og blir en overgang fra kontroll til samarbeid mellom berørte og myndigheter. Formålet med forskriften er å fremme folkehelse og sikre befolkningen mot blant annet støy, luftforurensning og ulykkesrisiko. Det er kommunen som har myndighet til å gripe inn mot helseskadelig påvirkning.

Forskriften erstatter mye gammelt regelverk, blant annet de kommunale helseforskriftene. I løpet av sommeren utgir Sosial- og helsedirektoratet en veileder til forskriften. Denne vil både gi kommunene informasjon om hvordan de kan bruke forskriften, og den vil vise hvordan bedrifter og andre som omfattes av forskriften må innrette seg. Det er også mulig at det vil komme informasjon fra Sosial- og helsedirektoratet om hvilke rettigheter den nye forskriften gir den enkelte innbygger i forhold til støy, lukt og andre problemer, men dette er ikke endelig avklart ennå.

Mer info på Forum for miljø og helses nettside www.fmh.no

GRENSE FOR MAKSIMAL-STØY NATTETID KOMMER?

SFT og Nasjonalt folkehelseinstitutt benyttet årets Støyfri Dag siste onsdag i april til å offentliggjøre utredningen der det foreslås å innføre mer bindende krav til maksimalt støynivå om natten. Søvnforstyrrelser anses som en av de mer alvorlige effekter av støy. Støy påvirker søvnkvaliteten ved å forlenge innsovingsperioden, fører til oppvåkninger og reduserer andel dyp søvn. Folkehelseinstituttet fastslår at søvn har avgjørende betydning for psykisk og fysisk helse.

Når grenseverdiforskriften for støy (fra samferdsel og industri) revideres tidlig i 2004 er det godt håp om at den vil inneholde krav til maksimalstøy.

NABOENE SKAL FÅ SOVE LITT TIDLIGERE

Etter opphetet diskusjon vedtok Oslo bystyre i mai endringer i åpningstidsforskriften for Oslos skjenkesteder. Viktigste virkningen av den reviderte forskriften er at 70 av utestedene som nå stenger kl. 03.00 fra 1. oktober må stenge kl. 01.00. Hensynet til naboenes krav på nattesøvn var avgjørende for partiene som stemte for endringen i bystyret: Byrådspartiene Høyre, KrF og Venstre fikk støtte av SV og RV.

MAJORSTUA BØTELEgger

Bydelsutvalget i Majorstua/ Uranienborg bydel har gjennom flere år stått samlet i arbeidet for at bomiljø skal prioriteres når støykonflikt med utesteder oppstår. Virkemidlet har vært bøtelegging av utesteder som ikke rettet seg etter gjeldende støybestemmelser. Hans Høegh Henriksen, FrP, som er leder av bydelsutvalget, er meget fornøyd med resultatene og mener signalet har gått til alle utesteder i bydelen etter at flere har fått til dels store bøter, opptil 250.000 kr, fordi de ikke har etterkommet bydelsutvalgets pålegg om å rette på forholdene.

STØYKURS FOR KOMMUNENE

Det er slettes ikke bare Støyforeningen som holder kurs i støybekjempelse. Kilde Akustikk holdt i fjor 12 kurs landet rundt, med nær 400 deltakere fra kommuner, med utgangspunkt i *Støyhåndboka for saksbehandling i kommunene*. I regi av SFT var mer enn 200 støyinteresserte samlet til den første store nasjonale støykonferansen, på Gardermoen i september i fjor.

Ord om stillhet

– Lyrikeren Rolf Jacobsen (1907-94) setter ord på stillheten, sier Nils Faarlund som har valgt seg dette diktet. I diktet «Stillheten etterpå», fra diktsamlingen av samme navn som kom i 1965, minner Rolf Jacobsen oss om stillhetens betydning og egenverdi, og som en nødvendig motvekt mot støyen i vårt moderne samfunn.

Rolf Jacobsen: «Stillheten etterpå»

Prøv å bli ferdige nu
med provokasjonene og salgsstatistikkene,
søndagsfrokostene og forbrenningsovnene,
militærparadene, arkitektkonkurransene
og de tredobbelte rekkene med trafikklys.
Kom igjennom det og bli ferdige
med festforberedelser og markedsføringsanalyser
for det er sent,
det er alt for sent,
bli ferdige og kom hjem
til stillheten etterpå
som møter deg som et varmt blodsprøyt mot pannen
og som tordenen underveis
og som slag av mektige klokker
som får trommehinnene til å dirre

Nils Faarlund er friluftseileder og har drevet Norges Høgfjellsskole i mer enn 30 år. Han er medlem av Støyforeningens sakkyndige utvalg og er spesielt opptatt av støyen fra motorisert ferdsel i utmark som ødelegger for natur- og friluftsopplevelsen. – Stillheten gir oss mulighet for ettertanke og skapende stunder, poengterer Nils Faarlund.

for ordene er ikke mere til,
det er ikke flere ord,
fra nu av skal alt tale med stemmene til sten og trær.

Stillheten som bor i gresset
på undersiden av hvert strå
og i det blå mellomrommet mellom stenene.
Stillheten
som følger etter skuddene og etter fuglesangen.
Stillheten
som legger teppet over den døde
som venter i trappene til alle er gått.
Stillheten
som legger seg som en fugleunge mellom dine hender,
din eneste venn.

Kurstilbud og bistand

Støyforeningens kurstilbud er rettet til politikere og saksbehandlere i kommunene og etater på fylkesnivå, og kurs holdes gjerne fylkesvis.

Spisskompetanse og rettleiding

Kontoret tar imot henvendelser fra hele landet og gir råd og rettleiding. Støyforeningen har et sakkyndig utvalg med kompetanse innen alle relevante fagområder.

Forbedret nettsted

Støyforeningens nettsted www.stoyforeningen.no foreligger nå i ny versjon. Her vil det være råd å hente for støyplagede, de som skaper støy, forvaltning og politikere.

Hjelp til selvhjelp

Både nyhetsklipp fra media og Støyforeningens egne arbeider, faglige så vel som politiske, kan søkes på i en rekke underkategorier så vel som i fritekst i arkivet.

Støymåler'n er din

Støyforeningens medlemmer får nyhetsbladet Støymåler'n i postkassa seks ganger i året, og ved å oppgi e-postadresse mottar man meldinger fra støyfronten.

Støymåler lånes ut

Medlemmer av Støyforeningen kan få leie støymåler og selv måle hvor høy støyen er f.eks. utenfor egen bolig. Avtale må gjøres på forhånd og den må hentes på foreningens kontor.

JA, jeg vil bli medlem av Norsk forening mot støy

- Personlig medlemskap**, kr 100.
(For enkeltpersoner)
- Organisasjonsmedlemskap**, kr 300.
(For offentlige etater, bedriftshelsetjenester, fagforeninger, skoler, vel og organisasjoner)
- Bedriftsmedlemskap**, kr 1000.
(For bedrifter, fagforbund, støtte medlemmer)

Innmelding kan også gjøres:

- via nettsidene på www.stoyforeningen.no
- via e-post på post@stoyforeningen.no
- ved direkte innbetaling til konto 0537 06 44278

navn: _____

adresse: _____

postnr./sted: _____

e-postadresse: _____

telefon: _____

Send hele kupongen i en konvolutt til:

Norsk forening mot støy, Storgata 45, 0182 Oslo